

Analyse ontwerp richtlijn stedelijk afvalwater

17 maart 2023

STOWA symposium effluentkwaliteit
van de toekomst

Michaël Bentvelsen, Unie van Waterschappen

mbentvelsen@uvw.nl

Ontwerpherziening gepubliceerd 26 oktober 2022: Doelen:

- De doelstelling van de richtlijn is uitgebreid met thema's als volksgezondheid, klimaat, circulariteit, governance en transparantie.
- Emissiereductie van 230.000 ton N en 30.000 ton P en microverontreinigingen
- Kwaliteit Rijn, Maas en grensoverschrijdende beken!!
- Energieverbruik en meten broeikasgassen
- De Europese Commissie streeft naar goed meetbare en controleerbare normen. Dus weinig ruimte voor lokaal maatwerk.
- Maar wel stevige relatie met KRW : KRW doelen explicieter van toepassing op rwzi's en zijn dus "extra uitdaging"!

Proces vanaf nu

- Start wetgevingsprocedure Europees Parlement en Raadswerkgroepen
 - In Nederland: Afstemming met I&W; standpunt Nederland via I&W in Raadswerkgroepen
- Actie in Brussel:
 - Beïnvloeding via EU koepels (EurEau, SGI Europe, Water Europe, EWA).
 - Advisering van EP leden.
 - Volgen van behandeltraject in de Raad.
 - In nauwe samenwerking met waterschappen

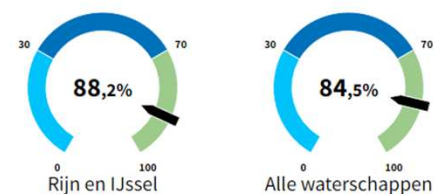
Inzameling afvalwater (artikel 3 t/m 6)

1. Kleinere agglomeraties (2.000 -> 1.000 inwoners) een verplichte riolering en zuivering (artikel 3 en 6)
2. Verplichting tot het opstellen en uitvoeren van integrale rioleringsplannen (artikel 5) en verplichte monitoring van overstortingen en hemelwaterafvoeren (artikel 5, 21)
3. Diverse monitoring en rapportageverplichtingen (artikel 21 en 22)

Behandeling van afvalwater: nutriënten (artikel 7)

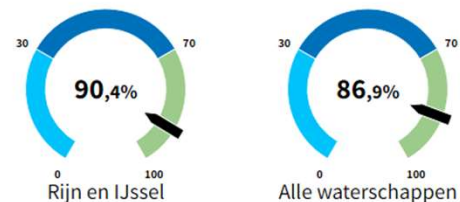
- Verplichte strengere normen voor rwzi's > 100.000 i.e. (50 % 2030, 100 % 2035)
- En voor kwetsbare gebieden ook rwzi's >10.000 i.e. (2035/2040)
- Met derogatiemogelijkheid
 1. N: 6 mg/l of 85 % gebiedsrendement
 2. P: 0,5 mg/l of 90 % gebiedsrendement
- Nederland zit nu al op bijna 85 % voor beide nutriënten
- (Definitie i.e. : 60 g BZV per dag)

Rendement voor stikstofverwijdering

2021

Rendement voor fosfaatverwijdering

2021

Behandeling van afvalwater microverontreinigingen (artikel 8 t/m 10)

- Verdergaande behandeling tot minstens 80 % verwijdering
- 50 % van de rwzi's > 100.000 i.e. per 2030
- 100% van de rwzi's > 100.000 i.e. per 2035
- Voor kwetsbare wateren 50 % /100% voor kleinere rwzi's per 2035/2040.
- Via "Extended Producers Responsibility" moeten farmaceutische en cosmetische industrie meebetalen

Energieneutraliteit (artikel 11 en 21), Slib

- Energie-audits verplicht
- Inzameling en behandeling van afvalwater gebruikt alleen zelfopgewekte energie van hernieuwbare bronnen per 2030 (50 %), 2035 (75 %) en 2040 (100 %) ; inkoop groene stroom telt niet mee.
- Géén criteria, wel monitoring (artikel 21) voor broeikasgassen als methaan en lachgas. - > op termijn wellicht normering
- EC scheidt voor zichzelf de mogelijkheid om terugwinning van fosfaat en stikstof verplicht te kunnen stellen.

Indirecte lozingen (artikel 14, 15, 16)

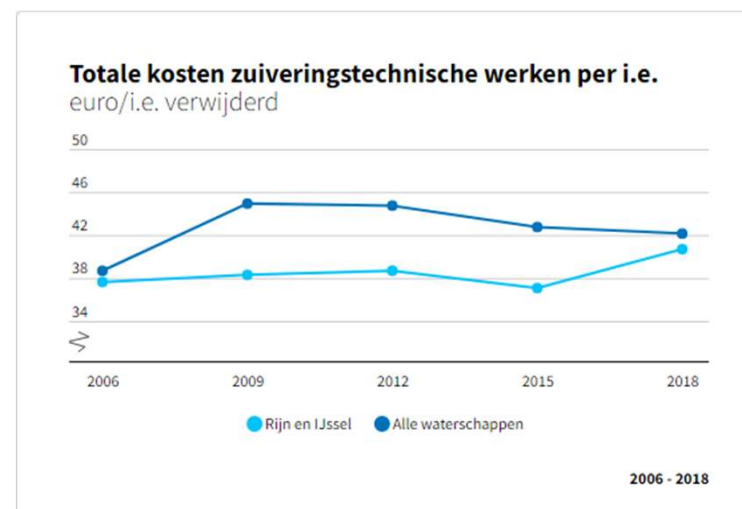
- De beheerder van de rwzi wordt geconsulteerd bij het verlenen van indirecte lozingsvergunningen en krijgt inzage daarin.
- De toezichthouder op indirecte lozingen houdt daarbij rekening met de werking van de rwzi, de mogelijkheden om effluent te hergebruiken en richtlijn zuiveringsslib.
- Aanvullende regeling voor biologisch afbreekbare indirecte lozingen

Afvalwatermonitoring (artikel 17 en 21)

- 2 x per week voor rwzi's >100.000 ie.
- Dekking van minimaal 70 % van de bevolking
- Geen indicatie wie de kosten moet dragen
- Covid, Influenza, Polio, antibioticaresistente bacteriën, andere te selecteren verontreinigingen.
- Diverse andere monitoringsverplichtingen, publieksvoorlichting en rapportages

Uitvoerbaarheid NL en EU-breed

- Termijnen zijn zeer strak, te strak
- Capaciteit nodig voor investeringsprogramma's
- Kosten: impact assessment is veel te optimistisch, zie presentatie Coen de Jong
- Weinig ruimte voor maatwerk
- NL loopt relatief vóór binnen Europa

Conclusies

- Herziening richtlijn stedelijk afvalwater definieert nieuw basisniveau
- De richtlijn kiest voor waterkwaliteit; energie, klimaat en circulair zijn volgend, minder ver uitgewerkt
- Expliciete verwijzing naar de Kader Richtlijn Water als norm voor regionale doelen (artikel 18)
- Meer grip op indirecte lozingen, weinig relaties met “echte” bronaanpak (stoffenbeleid, REACH, etc)
- Nederland heeft relatief lichte opgave
- Nu beginnen met voorbereiden: Technologie, strategische investeringsplannen....